Vanemaealiste juhtide kohanemine sõidukite juhiabisüsteemidega (ADAS) ja nende mõju liiklusohutusele

Liiklusohutuse lõputööde konverents

Romas Goran

Juhendaja: Tarmo Vanamõisa, MBA

08.10.2026

TALLINNA ÜLIKOOL
Haapsalu kolledž

Uurimisküsimused

Kuidas vähemalt 60-aastased juhid juhiabisüsteeme kasutavad ja hindavad?

01 / Teadlikkus ja kasutuskogemus

02 / Tajutud mõju sõidukindlusele ja ohutusele

03 / Kasutamise ja õppimisega seotud asjaolud

Allikas: Goran 2026, lk 6–7, 23–24

Uuringu ülesehitus

60

kõik vastajad

vähemalt 60-aastased juhid

55

ADAS-kogemusega

54 jaatavat + 1 hilisem märge

54

hinnanguväidetes

osa küsimuste kehtivad vastused

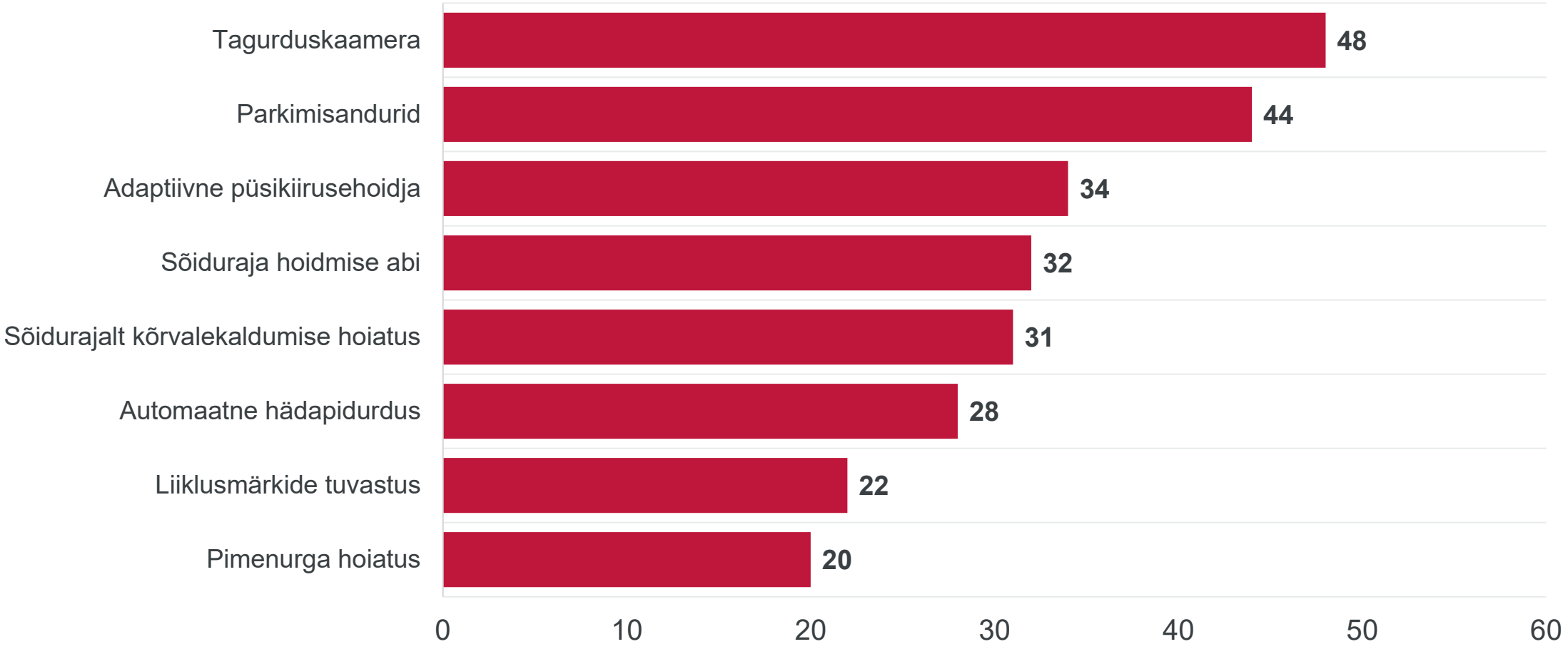
53 veebis · 7 paberil

4.–25.03.2026 · eesmärgipärane valim

TALLINNA ÜLIKOOL
Haapsalu kolledž

Allikas: Goran 2026, lk 25–29

Vastajate märgitud juhiabisüsteemid

Allikas: Goran 2026, lk 31–32. N = 55; mitmikvastus.

Sage kasutus ja kõrge enesehinnang

89%

48/54 kasutab süsteeme peaaegu alati või sageli

89%

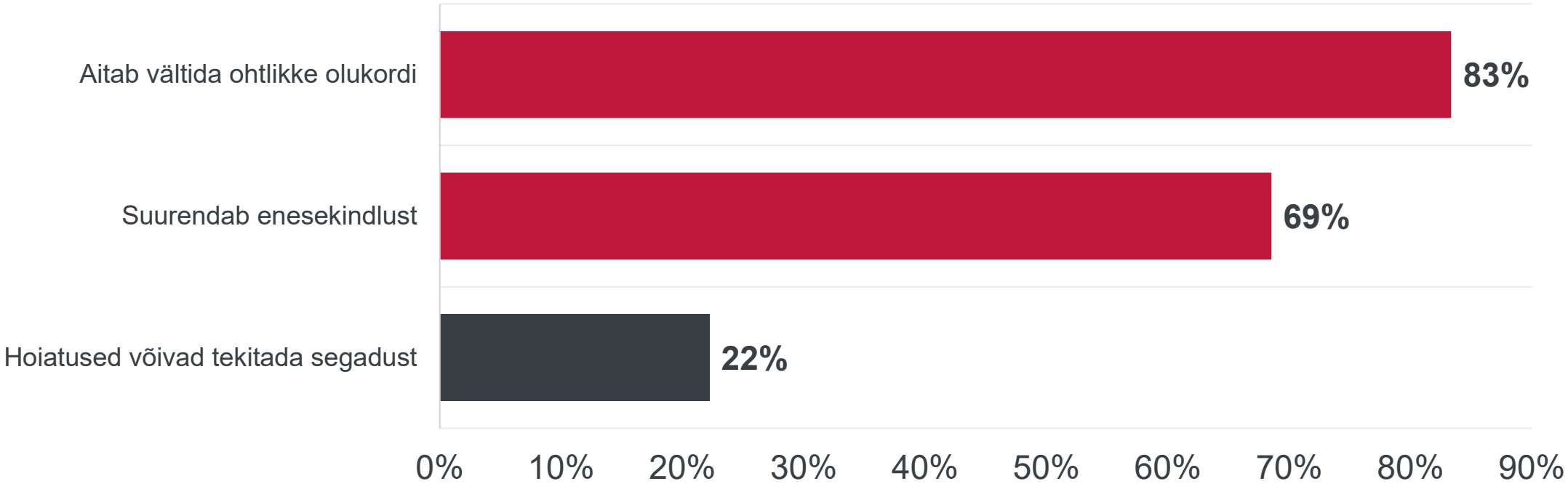
48/54 ütleb, et saab oma auto süsteemidest üldiselt aru

Enesehinnang ei mõõda süsteemide tegelikku tundmist.

Allikas: Goran 2026, lk 32–35. Mõlemal juhul n = 54.

Tajutud kasu ja ebakindlus

Väitega pigem või täielikult nõustunud vastajate osakaal (%)

Need on vastajate hinnangud, mitte mõõdetud mõju õnnetustele.

Allikas: Goran 2026, lk 35–39. N = 54.

Juhendamine ja koolituse soov

18/55

ei olnud saanud juhendamist

26/55

soovis lühikest õpet
oma auto süsteemide kohta

29/55 ei soovinud sellist koolitust.

Allikas: Goran 2026, lk 34–35 ja 38. N = 55.

Avatud vastuste peamised teemad

Vastuse peamine teema	Vastuseid
Selgem teave või juhendamine	**8**
Täiendavat abi ei vajata	**7**
Korduv praktiline kasutamine	**5**
Lihtsam kasutajaliides	**4**
Muud teemad	**9**

Muud teemad: 4 + 2 + 2 + 1 vastust; iga vastus ühes peakategoorias.

Allikas: Goran 2026, lk 39–40 ja lisa 3. N = 33.

Mida tulemused lubavad järeldada

Küsitlus näitas

selle valimi kokkupuudet ADAS-ega

enesehinnangulist arusaamist

tajutud kasu ja ebakindlust

Küsitlus ei mõõtnud

kõigi Eesti juhtide osakaale

tegelikku süsteemitundmist

õnnetusriski muutust

Järgmine uuring: küsimustik koos praktilise süsteemitundmise testiga.

Allikas: Goran 2026, lk 25–29 ja 42–48.

Järeldus

Selles valimis kasutati ADAS-süsteeme sageli ja nende tajutud kasu oli valdavalt positiivne.

Juhendamisvajadus erines juhtide lõikes.

Praktiline õpe võiks selgitada funktsioonide tööd ja piire juhi enda auto näitel.

Allikas: Goran 2026, lk 42–48.

Aitäh!

Romas Goran